

Ifjúságfejlesztési feladatok

Forrás: http://ikszt.modszerkozpont.hu/kezikonyv/Ifj%C3%BAs%C3%A1gfejleszt%C3%A9si_feladatok

Az ügyfél az IKSZT megvalósulási helyszín kialakítására irányuló beruházási művelet(ek) megvalósulását, valamint a helyi szükségletek felmérését követően köteles az alábbi szolgáltatásokat korlátozás- és térítésmentesen nyújtani: ifjúsági közösségi programok szervezése, ifjúságfejlesztési folyamatok generálása és a folyamatok nyomon követése, ifjúsági információs pont működtetése, fiatalok közösségi szerveződésének és részvételének támogatása, ifjúsági információs pult működtetése.

Az ügyfél köteles havonta legalább egy alkalommal a 12-29 éves korosztály számára az ő igényeikre alapozva, a fiatalok aktív részvételével kialakított programot szervezni az alkotótábor, diszkó, erdei iskolai programok, ifjúsági fesztivál, ifjúsági klub, ifjúsági tábor, ifjúsági találkozó, képzés, kirándulás, koncert, műhelymunka (workshop), művészeti programok, nyári egyetem, önismereti program, önkéntes programok, önszervező csoport, sportprogramok, szakkör, tanfolyam, tréning, vetélkedő program, kézműves foglalkozások lehetőségei közül.

Ifjúsági közösségi programok szervezése

Szerző: Vass Andrea

Forrás:

http://ikszt.modszerkozpont.hu/kezikonyv/Ifj%C3%BAs%C3%A1gi_k%C3%B6z%C3%B6ss%C3%A9gi_programok_szervez%C3%A9se

Ifjúsági közösségi program alatt értünk minden olyan programot, rendezvényt, melynek elsődleges célcsoportját a fiatalok csoportjai képezik, ami szolgálja szabadidő-eltöltésüket, társadalmi beilleszkedésüket, egyéni és szociális kompetenciafejlesztésüket. Ilyetén tulajdonképp a diszkótól a focimeccsen át az ifjúsági fesztiválokig a lehetőségek tárháza rendkívül széles. Azonban a 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet 7. § (8) pontja megnevezi az elvárt rendezvény, illetve programtípusokat.

Az ifjúsági közösségi programszerezés célja elsődlegesen a tanórán kívüli hasznos szabadidő-eltöltés biztosítása, a fiatalok közösségeinek erősítése, továbbá a csellengő gyermekek és fiatalok számának csökkentése.

A szolgáltatás célcsoportját a 12-29 éves korosztály képezi, amely meglehetősen tág célcsoport, nem beszélve arról, hogy ezalatt nemcsak a településen élő, hanem az itt tanuló, illetve a térségben élő fiatalokat is értjük, érthetjük, az adott program jellegétől, céljától függően. Jellemző, hogy az adott célcsoport nem homogén, azaz adott esetben a szolgáltatás nem a teljes célcsoportra lesz vonatkoztatható. Pl. egy gyermeknap nem feltétlenül érinti a 14-29 éves korosztályt, ugyanakkor miután a célcsoport egy részét igen, természetesen szerepeltethető ifjúsági közösségi programként.

Az ifjúsági szolgáltatás tartalma

Értelmezésünkben évente 12 alkalommal a fenti felsorolásból szabadon választható rendezvények, programok szervezése által teljesül a kötelezően vállalt feladat.

A programszolgáltatás tekintetében megkülönböztethetünk egynapos és többnapos programokat.

Az **egynapos programszolgáltatás** esetében sokfajta rendezvényt ismerhetünk. (Egynapos fesztiválok, sportesemények, vetélkedők, játszóházak stb.) Jellemzőjük, hogy általában az egyéni részvételre építenek, de vannak olyanok is, melyek kifejezetten adott csoportok és közösségek számára szerveződnek. Ezek a rendezvények lehetőségek adnak a társas interakciókra, kapcsolatteremtésre, kommunikációra, tehát a szocializációs színhelyévé is válhatnak. Érdemes tehát egy-egy program szervezésénél figyelembe venni annak hosszú távú hatásait is, mind a közösségépítés, mind az ismeretelsajátítás, mind a szocializáció szempontjából.

Az egynapos programok céljai tehát a szabadidő eltöltésén túl a következők lehetnek:

- elősegíti a korosztályon belüli, és a korosztályok közti kapcsolatteremtést
- változatos kínálatot jelent a hasznos szabadidő eltöltésben
- kulturális élményt, új ismeretet, értéket közvetít
- teret ad az önkifejezésre
- hozzájárul a szociális készségek fejlődéséhez, a szemléletformálódáshoz.

A **többnapos programszolgáltatás** célja lehet a szórakoztatás (pl. fesztivál), a rekreáció (pl. túra, tábor), az ismeretszerzés (pl. látóút, tematikus tábor). Ma az ifjúsági szórakoztatást célzó fesztiválok virágkorukat élik (pl.: Volt, Hegyalja; Sziget Fesztiválok). Érdekes azonban megfigyelni, hogy bár elsődleges céljuk a szórakoztatás, mégis egyre inkább bevonzzák ezek a fesztiválok is az ismeretátadást, prevenciót, készségfejlesztést. (pl.: emberjogi sátor, kézműves sátor, szűrővizsgálatok).

A másik jól elkülönülő típus a valamely szocializációs, ismeretátadási vagy nevelési célból szervezett tábor. Ezeket a pedagógia és a közösségfejlesztés eszköztárába fémjelzi elsősorban, míg az előbbit az élményszerzés.

A tartalom is jól tipizálható, hiszen a táborokban szinte minden esetben egy jól felépített, tematizált program várja a résztvevőket, míg a fesztiválok egy eseményláncolatba való bekapcsolódást kínálnak a látogatóknak.

A fentiekből az derül ki, hogy bármely típusú többnapos program szervezésére vállalkozunk, célszerű pontosan meghatározni annak célját, felépítését, módszereit és eszközeit. Mindvégig tisztába kell lennünk azzal, hogy egy-egy többnapos rendezvény nemcsak az egyéni kapcsolatok kialakítására alkalmas, hanem a közösségépítésre is, ezért fontosak a jól megválasztott módszerek, a csapatépítő elemek, a szabadidős és a „kötött program” elemek megfelelő aránya. Emellett a tábor típusú rendezvényeknél érdemes figyelni arra – még ha az szórakoztatási célú is – hogy ismereteket adjon át, illetve lehetőséget nyújtson a közösségfejlesztésre.

Fontos megjegyezni, hogy legyen szó egy estés programról, vagy egy hetes táborról, a szolgáltatás tekintetében mindegyik egynek számít, azaz az egy hetes tábor nem elszámolható 5 programként.

Minden esetben tekintettel kell lennünk arra, hogy az IKSZT kötelező feladatellátása szerint csak a 12-29 éves korosztály részvételével megvalósuló program jelent ifjúsági közösségi programot, azaz azokat a

rendezvényeket, eseményeket, melyeken a fiatalok is részt vesznek, de a teljes lakosság számára nyitottak (pl.: Falunap, Szüreti Multság, stb.) nem soroljuk ide.

Nem elvárás az érintett korosztály egészének bevonása minden rendezvénybe, lévén, hogy adott programok jellege is eltérő, de 1 fő résztvevő jelenlétével lebonyolított program nem minősül közösségi programnak. A résztvevők számát tekintve minimum 4 fő határozható meg legkisebb egységként. Azonban az IKSZT munkatársainak folyamatosan törekedni kell a résztvevők számának növekedésére. Vannak programtípusok, melyek elve nem optimálisan nagy létszámú résztvevővel (pl. tréningek esetén a 12-15 fős csoportlétszám kezelhető jól), de pl. fesztivál jellegű rendezvényeken minimum 25 fő részvétele elvárható.

A szolgáltatás tervezése és előkészítése

A szükséges szolgáltatási tér és eszközök

A szolgáltatási tér az adott szolgáltatás esetében nem pontosan meghatározható. Az IKSZT minden olyan tere, amely a célcsoport közösségi tevékenységének, szabadidejük hasznos eltöltésének, a gyermek- és az ifjúsági közösségek és az ifjúsági szervezetek működésének, valamint programjaik megvalósításának keretét biztosítja szolgáltatási térnek minősül. Az IKSZT komplex jellegéből adódóan célszerű, hogy az ifjúsági közösségi programoknak ne önálló tere legyen, sokkal inkább adott program jellegéhez igazodóan használhassa a különböző jellegű és berendezésű tereket. Pl. adott esetben egy műhelymunkához elég egy 10 m² alapterületű irodahelyiség, míg egy vetélkedő lebonyolításához szükséges egy min. 30 m² alapterületű közösségi tér, de a sportrendezvények, fesztiválok lebonyolításának helyszíne valószínűleg az IKSZT épületén kívülre esik.

Eszközigeny tekintetében szinte ugyanezt mondhatjuk el. Nincsenek kifejezetten olyan eszközök, amelyek kötelezőek a feladat ellátásához. A programok jellege határozza meg a szükséges infrastruktúrát, ezért már a tervezés során célszerű átgondolni, hogy mely eseményekhez, programokhoz mire van szükség. Az IKSZT berendezési tárgyai, technikai felszerelése mind lehetnek adott programok kellékei, és előfordulhat az is, hogy egyes rendezvények pluszigenyeket vetnek fel, pl.: a játszóházak, művészeti rendezvények, sportesemények eszközei.

Adat- és ismeretforrások

A feladat ellátásában segítséget nyújthat a Nemzeti Ifjúsági Információs Adatbázis, a NIIDA (<http://www.mobilitas.hu/niida>), melynek projektgyűjtemény tárában ötleteket, jól bevált módszereket találhatunk az elméleti tudás mellett. Az ismeretelsajátításban hasznos az úgynevezett Ifjúsági Kapcsoló Könyv, melyet a <http://www.mobilitas.hu/kapcsol> oldalról tölthetünk le, továbbá az Új Ifjúsági Szemle Könyvek sorozatban megjelent „Ifjúságügy: ifjúsági munka, ifjúsági szakma” című könyv.

Mindemellett szakmai konzultációs partnerek lehetnek a MOBILITÁS Regionális Ifjúsági Szolgáltató Irodái, illetve a megyeszékhelyeken működő Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodák.

Lépésről lépésre

Mint az ifjúsági munka során mindig, itt is elsődleges kérdés, hogy nekik, vagy velük együtt? A szolgáltatás elvárás rendszerében szerepel a fiatalok aktív részvétele, ezért (is) fontos, hogy már a programok tervezésébe bevonjuk az adott korosztály képviselőit. Célszerű tehát az IKSZT munkatervének ezen alfejezetét olyan műhelymunkában meghatározni, amelybe bevonódnak a célcsoport tagjai. (Természetesen ez a műhelymunka is ifjúsági közösségi programnak minősül.) Az egyes programok tervezésekor fontos meghatározni a program helyiség, eszköz és humán erőforrás igényét,

hiszen könnyen előfordulhat ütközés más szolgáltatásokkal. A munkaterv megvalósításakor célszerű, egyes elemek kivitelezését külön megtervezni, különös tekintettel a fiatalok bevonására, és a feladatelosztásra.

A munkaterv készítésekor alapelv kell, hogy legyen a korosztályi sajátosságok szem előtt tartása, továbbá a célcsoport igényeinek, elvárásainak figyelembe vétele, továbbá a lehetőségeink meghatározása a rendelet szakmai elvárásainak és a helyi sajátosságoknak tükrében.

Célszerű változatos elemeket alkalmazni a munkatervben, hogy minden a célcsoportba tartozó közösség találjon számára vonzó rendezvényt.

A szolgáltatás működtetése

Az elvárt kimenetek, adatszolgáltatás

A szolgáltatás dokumentálásának tekintetében a 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet 8. § 7. pontja irányadó:

a) minden naptári évre vonatkozóan az adott év január 31-ig fejlesztési tervet és - ifjúsági területen az illetékes megyei ifjúsági szakmai módszertani központok szakmai támogatásával - közösségi igényekkel alátámasztott szolgáltatási és programtervet készíteni, és azt az IH-val kötött Szakmai Együttműködési Megállapodásnak megfelelően az FVM Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézettel egyeztetni, amely tartalmazza:

aa) a 7. § (2) és a 8. § (1) bekezdésének megfelelő, tervezett közösségfejlesztő és közösségi programok (a továbbiakban: közösségi programok) megnevezését,

ab) az egyes közösségi programok 7. § (2) és a 8. § (1) bekezdése szerinti szolgáltatás- és programtípusba való besorolását, ahol minden egyes program csak egy szolgáltatás- és programtípusba sorolható be,

ac) közösségi programok tervezett időpontját, a résztvevők tervezett számát, a program céljának rövid leírását;

b) a programterv teljesítését a közösségi program tényleges megvalósulását követő 5 munkanapon belül; ha a soron következő kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig kevesebb, mint 5 munkanap van hátra, akkor a kifizetési kérelem benyújtásával egyidőben nyilvántartásba venni, amely tartalmazza:

ba) a közösségi program megnevezését,

bb) az egyes közösségi programokra vonatkozóan a 7. § (2) és a 8. § (1) bekezdés szerinti szolgáltatás- és programtípusba való besorolását, a program időpontját, a résztvevők számát, a program eredményének rövid leírását, a programhoz közvetlenül kapcsolódó szerződések és számviteli bizonylatok azonosítóját,

c) a közösségi programokon a résztvevők nevét, aláírását és a 7. § (2) bekezdés b) pontja, valamint a 8. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti szolgáltatásokhoz kapcsolódóan a résztvevők születési évét is tartalmazó önkéntesen aláírt jelenléti ívet, kivéve az ifjúsági információs pont szolgáltatást, amelynek igénybeviteléről az Európai Ifjúsági Információs Charta alapján a HAYICO Szakmai Etikai Kódexe által elfogadott statisztikát kell vezetni;

d) a közösségi programokról a program jellegzetes elemeit bemutató, dátummal ellátott fényképfelvételt készíteni;

e) a foglalkoztatottak aláírásával igazolt tényleges munkavégzési idejét tartalmazó jelenléti ívet naprakészen vezetni.

(8) A (7) bekezdés c) pontja szerinti jelenléti ív aláírását az ügyfél nem teheti az adott közösségi programon való részvétel feltételévé, és a jelenléti ívet alá nem író személyeket a közösségi programon való részvételből nem zárhatja ki."

A szolgáltatás „számon kérhető” kimenete tehát :

- 1 db éves, Ifjúsági Szakmai Módszertani Központtal egyeztetett fejlesztési terv, mely tartalmazza a program nevét, besorolását, tervezett dátumát, helyszínét, a résztvevők létszámát. A fejlesztési terv az igényekhez és szükségletek igazítva módosítható.
- Minimum 12 darab önkéntesen aláírt jelenléti ív, mely tartalmazza a program nevét, időpontját, helyszínét, továbbá a jelenlévők nevét, aláírását és életkorát. Nagyrendezvények, fesztiválok esetén az önkéntesek és a szervezők által aláírt jelenléti ívet kell csatolni
- Minimum 12 darab rövid leírás a program tartalmáról, mely tartalmazza a program nevét, időpontját, besorolását, a résztvevők számát, valamint a megvalósításhoz kapcsolódó szerződéseket, megállapodásokat és számviteli bizonylatokat.
- Minimum 24 darab dátummal ellátott fotó a rendezvényről.
- A munkatársak jelenléti íve.

Az eredményesség tervezése és biztosítása

A fejlesztési terv egésze és az egyes programok külön-külön csak akkor eredményesek, ha azok a helyi fiatalok érdekeit szolgálják. Tehát – bár a támogató elvárásai pontosan megfogalmazottak – fontos számba venni a célcsoport szükségleteit, igényeit, és azokhoz mérten tervezni az eredményességet. Esetünkben a program eredményességét nem az aláírt jelenléti ívek, vagy elkészített fotók száma garantálja, hanem a résztvevők visszajelzései, a programok helyi megítélése, továbbá az, hogy adott esemény elősegíti-e a résztvevők személyes és közösségi kompetenciafejlesztését, lokális közéletben való részvételük erősödését, közösségeik létrejöttét. Ennek tervezése a fejlesztési tervben kell, hogy helyet kapjon.

Célszerű a célcsoport tagjainak bevonása az eredmények meghatározásába, de érdemes a szakmai partnerek véleményének figyelembe vétele is, különös tekintettel az Ifjúsági Szakmai Módszertani Központra.

Az eredményesség biztosítása két szinten érvényesül. Részben a célcsoport bevonása a tervezésbe és lebonyolításba elősegíti a résztvevők igényeinek, elvárásainak való megfelelést, másrészt a szakmai felkészültség, és szakmai partnerek bevonása biztosítja az adott program színvonalát.

A hatások mérése, szakmai, közösségi visszacsatolás

Szakmai szempontból a program eredményessége, hatásai fontosabbak a fentebb leírt kimenetnél, azonban mérésük is nehezebben meghatározható. Egy program minősége nem kizárólagosan a résztvevők számán, illetve a rendezvény hangulatán, főként a nem a költségvetésén múlik, sokkal meghatározóbb lehet – még akkor is ha rövid távon nem mindig kimutatható –, hogy fejlődtek-e a résztvevők egyéni és közösségi kompetenciái, erősödtek-e a helyi ifjúsági közösségek, vagy jöttek-e létre újak, aktivizálódtak-e eddig inaktív fiatalok, változott-e a korosztály helyi társadalmi megítélése. Természetesen egy-egy program rövid távú hatásait mérhetjük a rendezvény vagy esemény után visszacsatolásként kérdőívvel, illetve személyes beszélgetésekkel, de miután a hatások hosszabb távon érvényesülnek sokkal fontosabb, lehet, ha az éves fejlesztési terv megvalósulása után készítünk egy általános felmérést, különös tekintettel a fent leírtakra. Az IKSZT ifjúsági feladatellátásának

szempontjából nemcsak a célzott korosztály aktív tagjainak véleménye lehet fontos, érdemes a teljes helyi társadalom korosztályra vonatkozó nézetének változásait is nyomon követni.

Ötletek, jó gyakorlatok

Az alábbiakban minden, a rendeletben szereplő tevékenység mellé rendeltünk néhány példát, hogy segítsük a fejlesztési terv elkészítését. A tevékenységek felsorolása adott: a 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet 7. § (8) pontja egyértelműen meghatározza a választható tevékenységeket. Az alábbiakban ezen tevékenységek magyarázatával és a példákkal igyekszünk árnyalni a lehetőségeket, hogy fejlesztési tervünk minél színesebb lehessen. Fontos megjegyezni, hogy ezen tevékenységek közül kell választani tizenkettőt, de nincs meghatározva, hogy tizenkét félet.

Tevékenység	Példa és magyarázat
Alkotótábor	Ide értjük az iskolaidőn kívüli, valamely hagyományörző vagy művészeti alkotótevékenység fejlesztését célzó táborokat pl. tánc tábor, színjátszó tábor, médiatábor, festőtábor, kézműves tábor.
Diszkó	A diszkó kategória bővíthető további zenés eseményekkel, pl. karaoke est, gicccsparty, retro buli, bál, stb. Odafigyelést igényel viszont, hogy a résztvevők túlnyomórészt fiatalok kell legyenek, így a hagyományos települési bálakat (pl.: Szüreti Bál, Anna-bál, stb. nem soroljuk ebbe a kategóriába.
Erdei iskolai programok	Erdei iskolai foglalkozásokat arra akkreditált intézmények szervezhetnek, illetve iskolai oktatás keretében történik, ezért az erdei iskola programok akkor jelennek meg az IKSZT fejlesztési tervében, ha a helyi általános iskolával közösen szervezik a programot, illetve, ha a helyben működő erdei iskola programjában külső partnerként oktatást tart az IKSZT munkatársa (pl.: a település bemutatását) más településről érkező általános iskolás diákoknak.
Ifjúsági fesztivál	Fesztivál jellegű program lehet bármilyen olyan szabadidős tevékenység, mely a helyben élő gyermekek és fiatalok nagy tömegét mozditja meg, esetleg vonzó lehet a környező települések fiataljai számára is. Jelen pont alatt nemcsak a „nagyfesztiválokat” értjük, hanem például egy Gyermeknapot, vagy Kistérségi ifjúsági Napot esetleg bármely hobbykör köré szerveződő rendezvényt. (Pl. Ifjúsági Táncfesztivál, Tehetségkutató verseny, Zenei Fesztivál, Challenge Day, Európa-nap, stb.)
Ifjúsági klub	Az ifjúsági klub hagyományosan folyamatosan ismétlődő rendszeres tevékenységeket feltételez, azonban egy programnak számít, akkor is, ha évente pl. 12 klubfoglalkozás valósul meg. Ifjúsági klub alatt nemcsak az ifjúság rendszeres összejöveteleit értjük, hanem olyan egyéb klubfoglalkozásokat is, melynek résztvevői fiatalok. (pl.: Szerepjáték klubok, informatikai és multimédiás klubok, LAN-party klubok, színjátszó körök, film és könyvklubok, fotóklubok, kártyaclubok, stb. ...)
Ifjúsági tábor	Ifjúsági tábor lehet minden olyan többnapos iskolán kívüli rendezvény, mely nem minősül alkotótábornak, mely a fiatalok egy csoportját célozza, és valamely téma feldolgozását tűzi ki célul. Ilyenek lehet pl.: képzőtáborok, kortárs segítő táborok, ifjúsági közösségfejlesztő táborok, kompetenciafejlesztő táborok, hittantáborok, lovas táborok, nyelvi táborok, stb.
Ifjúsági találkozó	Ifjúsági találkozó lehet minden olyan rendezvény, amely vagy adott területi egységen élő fiatalok, vagy adott érdeklődési kör mentén szerveződő fiatalok számára biztosít szélesebb körű találkozási lehetőséget. Ilyen lehet egy megyei vagy kistérségi Ifjúsági találkozó, vallási, és nemzetiségi ifjúsági találkozók,

	művészeti találkozók, és társaik. (Pl. Ifjúsági Klubok találkozója, Diákszínjátszók Találkozója, Testvérvárosi Ifjúsági Találkozó, stb.)
Képzés, tanfolyam	Képzés lehet bármilyen egy- vagy többnapos program, amely valamely témában ismeretátadást valósít meg a fiatalok számára. Nemcsak akkreditált szakmai képzéseket értünk ez alatt, ide vesszük a vezetőképzést, pályázatiíró képzést, kortárs segítő képzést, nyelvtanfolyamot, számítástechnika oktatást, de akár a KRESZ-oktatást vagy az ismeretterjesztő előadást is, abban az esetben is, ha az IKSZT maga a szervezési feladatokat és a helyszínbiztosítást látja „csak” el, magát az oktatást a szükséges tanúsítványok hiányában nem vállalja fel. Minden képzés, bármennyi is az óraszám egy programnak minősül.
Kézműves foglalkozások	Kézműves foglalkozások alatt elsősorban a játszóházakra gondolunk, hiszen a hobbyköröket és egyéb alkotótevékenységeket már fentebb más programcsoportba soroltuk. Azonban azok a tevékenységek, melyek egy-egy alkalommal valósulnak meg, fejlesztik a résztvevők kreativitását, és alkotótevékenységre építenek ebbe a tevékenységi körbe is érthetőek.
Kirándulás	Kirándulás lehet szakmai tanulmányút, látó-út, kerékpártúra, vízitúra, fürdőnap, színház-, mozi- és kiállítás-látogatás, városnézés, külföldi tanulmányút és ifjúsági csere, ha azon fiatalok vesznek részt és a program maga a célcsoport érdekeit szolgálja.
Koncert	Koncert kategória alatt a helyi zenei együttesek fellépését éppúgy értjük, mint a koncertlátogatás szervezését, azonban a falunapi sztárvendég fellépését, vagy a templomi orgonahangversenyt nem számítjuk ide. A programelem lényege, hogy a helyi fiatalok részvételével és érdeklődési köre mentén valósuljon meg. Fontos, hogy az IKSZT lehetőséget adjon a helyi amatőr csoportok fellépéseire, bemutatkozására, ezért érdemes törekedni arra, hogy a koncert kategóriába ne a neves együttesek helyi fellépése, vagy a koncertlátogatás kerüljön túlsúlyba.
Műhelymunka (workshop)	Műhelymunka alatt a fiatalok adott, cél érdekében történő együttgondolkodását értjük elsősorban. Műhelymunka lehet egy munkaterv-készítés, egy ifjúsági önkormányzati testületi ülés, egy ifjúsági koncepció tervezése, vagy épp egy program előkészítő és értékelő csoportmunkája.
Művészeti programok	Az előzőekben nem felsorolt alkotó készséget fejlesztő tevékenységeket értjük ez alatt, melyek valamilyen művészeti ág köré csoportosíthatóak. Művészeti program lehet pl.: táncház, fotókiállítás, filmkészítés, versmondó verseny, ide sorolandóak a helyi hagyományos gyermekek fellépésére építő programok is, pl.: anyák napja, mindenki karácsonya, március 15-i fellépés.
Nyári egyetem	Nyári egyetem lehet minden olyan nyári szünidei képzés illetve programsorozat, amely célzott ismeretek átadását szolgálja, pl.: demokrácia és közélet, európai uniós ismeretek, kommunikációs ismeretek, ifjúsági polgármesterek nyári egyetemei, stb. A más szervezetek, pl. főiskolák, egyetemek, településre szervezett nyári egyetemei akkor vehetőek fel a fejlesztési tervünkbe, ha azokon az IKSZT munkatársai képzik a résztvevőket.
Önismereti program	Önismereti program lehet olyan rendezvény vagy klubfoglalkozás, amely a fiatalok önismeretét, illetve személyi kompetenciáit fejleszti. Ide sorolhatjuk az önismereti klubokat, személyiségfejlesztő játékokat és tréningeket, önismereti előadásokat.
Önkéntes programok	Önkéntes program bármely rendezvény, amely a fiatalok önkéntességére épít. Ez lehet egy települési szemétygyűjtő akció, faültetés, köztéri bútorok renoválása, festése, vagy épp az ifjúsági klubhelyiség kifestése. Önkéntes program alatt érthetünk pl. idős emberek segítségét háztáji feladatok elvégzésében, vagy épp

	szabadidős program szervezését a helyi idők otthonában, de csak akkor az önkéntes tevékenységben nem 1 fő, hanem legalább 4 részt vesz.
Önsegítő csoport	Önsegítő csoportok foglalkozásai alatt, elsősorban a valamely szenvedélybetegségben szenvedő fiatalok csoportfoglalkozásait értjük, pl. Anonim Alkoholisták Klubja stb. de egyes bűnmegelőzési programokat pl. D.A.D.A program helyi rendezvénye is ide sorolandó.
Sportprogramok	Sportprogram minden olyan mozgásos tevékenység, amely a sport általi nevelésre épít, és az aktív szabadidő-eltöltést szolgálja. Sportprogram éppúgy lehet egy települési sportnap, rally-verseny, egy gördeszkás bemutató,, mint egy teremlabdarúgó bajnokság, vagy egy ügyességi vetélkedő. Itt is csupán a résztvevők életkori arányára fontos figyelni.
Szakkör	Szakkörök alatt az iskolarendszeren kívüli, szakkör jellegű tevékenységeket értjük, melyek az IKSZT falai közt valósulnak meg. Gondolhatunk itt kézműves szakköre, sakkszakköre, informatikai szakköre stb.
Tréning	A tréning olyan egy vagy többnapos képzés, amely játékos formában aktív cselekvések segítségével ad át ismereteket. Ilyen lehetnek pl. a szervezettefejlesztő-, kompetenciafejlesztő, önismereti tréningek.
Vetélkedő program	Vetélkedőt rendezhetünk közéleti témákban vagy adott általános és szakmai ismeretekben, de akár ügyességi és sportvetélkedőket is sorolhatunk ezen kategóriákba.

Kapcsolatok

- www.mobilitas.hu: FSZH - Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat
- <http://ifjusag.lap.hu> (Ifjúsági irodák, ifjúsági sport, munkavállal és tanulás az EU-ban, ifjúsági újságok, könyvek, drogvenció, táborok, stb.)
- <http://www.ifinet.hu> (hírek, ajánló, programok, fesztiválok, sport, kultúra, zene)
- <http://www.graffiti.hu> (online ifjúsági magazin)
- www.gyermekvedelem.linkcenter.hu : (gyermekvédelemmel kapcsolatos információk)